

מסורת הש"ס

(א) [נכנסת כח: טז] (ב) [נלקמן
מח: א] וימא: ט: טוטה
מח: [ומספחה שס פ"ג]
(ד) [נכנסת ט: ט] (ה) פ"א
אית: רש"ל [נדע אפי'
השכ"ל מוחק זה מטעם
הנדפס מ"מ הרמב"ם בסוף
פ' שביעי לשמונה פרקים
כחב הנספח בדפוס
לפניו וע"ש פירושו וכן
בליקוט פרשת בשלח רמז
רס"א העמוד כמשה ועי'
סוכה כח: וצ"ב קלה.
והמחשבי אגדות הדפא וכן
בצ"ב מפרש' מלתא בטעמא
וגוסתם כמשה רבינו וע'
דגס כנאות דר' נתן רש'
פרק י"ד איתא כמשה
רבינו, (ו) עדות פ"ו מ"ו
ע"ש, (ז) [ומספחה פ"ב
ע"ש, (ח) [ומספחה שס]
(ט) [נ"ל דעדין כי' מרגום
על דק דעדין כפ"ר בשלח
ט"ז ו"ד ויכ"א בתוספת'
דעדין, (י) ריה"ט: עדין
ט, (י) [וכי' נ"ל באשכח
ועי' רש"ל, (י) לא יעשו
לנא כ"ל רש"ל,

תורה אור השלם

1. וינן שכניה בן יחיאל
מבני עילאמל לעזרא
אגבנו מעלנו באלהינו
ונשכ' עינינו נכריה מעמי
וארץ ועתה יש מקוה
ל'ישראל על זאת.
עורא יב
2. וימאר י"ד אל יהושע
קם קל' לקוה זה אתה
נפל על פניך: הקטא
ישראל וגם עברו את
ברית אשר צויתי אותם
וגם לקחו מן התרם וגם
גבבו וגם כחשו וגם שמו
בבליה: יהושע ז' יא
3. וימאר י"ד אל משה עד
אנה מאנחם לשמר
מצותי ותורתי:
שמות טז כח

גליון הש"ס

גמרא ובשבת אומרים
עליו: כעין זה נכנסת דף ו
ע"ב ורבינו יונה
ש"ס: תוספות ד"ה בת
קול וכו' לבך קורין אותו
ב"ק. עיין מו"ט פקק ט"ו
משנה ו' דרימות:
ד"ה רש"ל וכו' וי"ל
לדון תורה לחור. עיין
תענית דף טז ע"א כצ"ח
ומסופות שס:

מוסף רש"י

כמה עיבור השנה. ימי
אזר הכאשון אשמוט עשין
עבור לשנה (ד"ה יט).

דיני ממונות בשלשה

במוזמנין לה. שהזמין הנשיא מצערב: **השכימו לי.** מחז' ז' לעלייה
המיוחדת לישב זה בית דין: **ולא לעבר שנה עליה.** להעטרף עמכם
עכשיו: **אלא לנמוד.** תורה מכס היאך תעשו: **מחמת כיסופא הוא**
דעצה. שלא יכירו מי היה העולה שלא ברשות וילצינו פניו: **שזיערם**
לאצא. שאכלת השום ונדף הריח:
חס ושלוס. שאוכל השום בצואו לצית
מדרשו אלא כדי שלא להלצינו פניו של
אוכל השום ילאמי כדי שילאו כולם ולא
יצינו מי הוא: **משמואל הקטן.**
כדאמרי: **אנחנו מעלנו.** והוא לא
נשא נכרית והכניס עצמו בכלל
שלא להלצינו פניהם: **מיהושע.**
ממעשה דיהושע שלא רצה הקדוש
ברוך הוא לגלות לו מי הוא החוטא
והכניס את כולו בכלל שנאמר חטא
ישראל במעשה דעדין: **דילטור.**
רכיל: **מאנחם.** כולו בכלל והרי כולו
לא ילאו ללקוט אלא מקצת דכתיב
(שמות טז) ילאו מן העם ללקוט וגו':
משמואל נביאוס כו. משום שמואל
הקטן נקט לה הכא: **אף הוא.** הוכיח
סופו ששרתה עליו שכינה שנמצא
בשעת מיתו: **שמעון וישמעאל**
לחרבא. רש"יג הנשיא ורבי ישמעאל
כן אלישע כ"ג יחרגו כחרצ: **וחציו.**
כגון ר"ע ורבי חנניא בן מרדיון:
לקטלא. לשאר מיתות ר"ע במסקרות
של ברזל בפרק הרוואה (נכנסת דף
סא): ר' חנניא צשריפה במסכת ע"ז
(דף ית). **לומר כן.** אותו הספד:
אלא שאין מספידין על כרעיו מלגוס.
מפני יראת המלך מיהרו לקוצרין:
ליטול רשות. לדבר על עסקי ליצור:
מפני הדרכים. שנתקלקלו דימות
החורק ומפני הגשמים: ועדיין לא
נתקנו ולא יוכלו עולי רגל לנא:
מנורי פסחים. שזולין בהם פסחיהם
וגמקון בגמשי החורק ואריקין חמה
להמיינש: **ומפני גליות ישראל בני**
הגולה הרחוקים ונשמע לצית דין
שנעקרו ממקומן לעלות לרגל לעשות
פסחיהם ועדיין לא הגיעו שם לא
יעצרו: **לא ירגילו לנא בפסח:**
לא מפני השלג. שלא יחדלו צדק
מלואו: **גדיים ועליון.** יחד דקין
אין מעצבין עליהן כדי שיעדלו ויעשו
מהם פסחים שהרי יכול להקריב
קטנים: **גזולות.** שזריקין לקני יולדות
שצכל א"י וכן זבין חצות שכולן משהין
קניהן עד עלותן לרגל אשכ"כ אין
מעצבין על כך שיכולין להציא בני יונה
שזכרים כהם קטנים: **אכל עושין**
אופן פעד. סייג וסמך להצריכה לעבר
את השנה אם לריכה לעבר מפני א'
מן הדברים שמעצבין עליהן כגון על
האציב ועל פירות האילן ואמרי' לקמן
על שמים מהן מעצבין ועל א' מהן אין
מעצבין הללו גדיים וטלאים וגזולות
נעשו סעד ומתערפין לאחד מהן
ומעצבין: **ווימא דאציבא לא מטא.**
הוא אחד מן הסמינים שמעצבין
עליהם כדלקמן: **חדש.** כ"ט ימים:
תקפי

פרק ראשון סנהדרין יא.

בת קול. יש אומרים שלא היו שומעין קול היוצא מן השמים אלא
מתוך אותו קול יוצא קול אחר כמו פעמים שאדם מכה
צדק ושומע קול אחר היוצא ממנו למרחוק ואותו קול היו שומעין *לכך
קורין אותו צד קול: **מפני** הדרכים והגשרים. והאי ללא חשיב
ג' סימנין דלקמן משום דעל שנים
מהן מעצבין צכל הני אפילו אחד
מהני מעצבין וצצרייתא דבסמון גבי
גדיים וטלאים וגזולות שלא פרחו נמי
לא חשיב להו משום דלהקין דבסמון
אפי' אשנים מהם אין מעצבין עליו
אלא שושין אותו סעד עם אחד מג'
סימנים: **ומפני** גליות ישראל
שנעקרו ממקומן. משום דהקין דמצי
צא"י אין לרין לעבר דאפי' האחרון
יכול להגיע מר"ח ניסן עד פסח
כדתינא פ"ק דתענית (דף י.) גבי
שאלת גשמים ט"ו יום אחר החג כדי
שיגיע האחרון צצריאל לנהר פרס:
רש"ב"ג אומר חדש. הכל משמע
חדש סתם הוא חדש
חסר וכן בפרק המדיר (כתובות דף
עא.) גבי חדש מלא וחדש חסר
אילא צצריאל וקשה דבסמון החולץ
(יבמות דף מח: וסס) אמרינן ית
שלשים ימים שלשים וכן בפרק קמא
דנויר (ה. וסס) פריך ואימא שלשים
כדכתיב עד חדש ימים וי"ל *לשלו
תורה למד ולשון חכמים למד א"י ככל
וצהמדי דקאמר ת"ק שלשים מוכחא
מילתא דאידן תנא חדש חסר:
(וע"ע תוס' כתובות עא. ד"ה רש"י):
ממעטני

לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונושב שנים נכריות מעמי הארץ ועתה יש
מקוה לישראל על זאת ושכניה בן יחיאל מהיבא גמר לה מיהושע דכתיב
^ויאמר ה' אל יהושע קום לך למה זה אתה נופל על פניך חטא ^ישראל
אמר לפניו רבש"ע מי חטא אמר לו וכי דילטור אני לך הטל גזולות
ואיבעית אימא ממשא דכתיב ^עד אנה מאנחם ת"ר ^משמחתו נביאים
האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל ואף על פי כן
היו משתמשין בבית קול פעם אחת היו מסובין בעליית בית גוריה ביריחו
ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד ^שראו שתשרה עליו שכניה
^ (כמשה רבינו) אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בהלל הזקן
^ וכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של עזרא שוב פעם אחת היו
מסובין בעליה ביבנה ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד שראוי
שתשרה עליו שכניה אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם
בשמואל הקטן וכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של הלל אף הוא
אמר בשעת מיתו שמעון וישמעאל לחרבא וחברוהי לקטלא ושאר עמא לבזיא
ועקן סגיאן עתידן למיתי על עלמא ועל יהודה בן בבא בקשו לומר כן אלא
שנמטרפה שעה שאין מספידין על הרוגי מלכות ת"ר ^אין מעצבין את השנה
אלא אם כן ירצה נשיא ^ומעשה ברבן גמליאל שהלך ליטול רשות אצל
שלטון אחד שבסוריא ושהה לבא ועיברו את השנה על מנת שירצה רבן
גמליאל וכשבא ר"ג ואמר רוצה אני ^נמצאת שנה מעוברת תנו רבנן ^אין
מעצבין את השנה אלא אם כן היתה צריכה מפני הדרכים ומפני הגשרים
ומפני תנורי פסחים ומפני גליות ישראל שנעקרו ממקומן ועדיין לא הגיעו
^ אבל לא מפני השלג ולא מפני הציונה ולא מפני גליות ישראל שלא עקרו
ממקומן ת"ר ^האין מעצבין את השנה לא מפני הגדיים ולא מפני
הטלאים ולא מפני הגזולות שלא פירחו אבל עושין אותן סעד לשנה
^ כיצד רבי ינאי אומר משום רבן שמעון בן גמליאל מהודיעין אנחנא לכוון
דגזוליא רכיבין ואימריא ^דערקין ווימא דאביבא לא מטא ושפרת מילתא
באנפאי ואוסיפית על שתא דא תלתין יומין מיתיבי כמה ^עיבור השנה
בין

תקפאי

עין משפט נר מצוה

פא א ב מ"י פ"ד מהל'
קידוש החדש הלכה י'
והלכה יז:
פא ג מ"י סה"ה:
פא ד מ"י סה"ה:
צא ה מ"י סה"ה:
צא ו מ"י סה"ה:
צא ז מ"י סה"ה:
צא ח מ"י סה"ה:
צא ט מ"י סה"ה:

רבינו חננאל

במוזמנין לה מעשה ברבן
גמליאל שאמר השכימו
שבעה לעלייה עלה ומצא
שמונה. אמר מי שעה
שלא ברשות ירד אמר
שמואל הקטן אני עליתי
שלא ברשות ולא לעבר
עליתי אלא ללמד הלכה
הוצרכתי פי' כל
המשיבין המקדימין
ובעלייה מן
המוזמנין והעולה אח"כ
הוא העולה שלא ברשות
כי רבן גמליאל לא הרשה
לעלות אלא ד' והנכנס אחר
שנכנסו הו' שמיני. ולא
שמואל הקטן היה אלא
אחר היה ודעתו היה אלא
לא רצה לבזותו ופי'
בירושלמי שלא עיברה
באותו היום אלא הפליגו
אחריו בדברי תורה
ועיברה ביום אחר.
ושמואל הקטן עשה כך
שלא להחביש העולה
שלא ברשות. שלמד
שמואל הקטן שכניה בן
יחיאל והשכניה למדה
מיהושע. וכן מפניו ב'
חייא שעמד ויצא ממושב
שלו לכאשר שמע לו
שאמר מי שאל שום יצא
ולאו כי ר' חייא הוא
שאל שום אלא שלא
להחביש מי שאלו. ור'
חייא למד מר' מאיר ור'
מאיר למד מזה המעשה
של שמואל הקטן ושמואל
למד משכניה ושכניה
מיהושע. לומר לא ביקש
הקביה לפרסם החוטא
ענינם נביאים האחרונים
חגי זכריה ומלאכי
נסתלקה רוח' מישראל.
ועדיין רבין משתמים
בב"ק ניתנה עליהן ב"ק מן
השמים יש כן אדם אחד
שראו כמיתה שכניה
עליו אלא שאין דורו ראוי
לכך נתנו חכמים עיניהם
עוד ניתנה עליהן בת קול
בענין הזה ונתנו חכמים
עניהם בשמואל הקטן.
וכשמת אמר עליו הי עניו
הי חסיד תלמידו של הלל
ואף על רבי יהודה בן בבא
ביקשו לומר כן אלא
שנמטרפה שעה כו'. אף
הוא שמואל הקטן אמר
בשעת מיתו בענין
נבואות. שמעון וישמעאל
לחרבא וחברוהי לקטלא
כו': ת"ר אין מעצבין את
השנה אלא אם כן היתה
צריכה לכך (מפני הדרכים
ומפני הגשרין ומפני תנורי
פסחים ומפני גליות
שנעקרו ממקומן ועדיין

לא הגיעו אבל לא מפני השלג ולא מפני הציונה ולא מפני גליות שלא נעקרו ממקומן. וטוגיא כי הא דת"ר משום רש"יג מהודיעין אנחנא לכוון דגזוליא רכיבין ואימריא דערקין ווימא דאביבא לא מטא שפרת מלתא